

Dave Stuart: Mým cílem je, aby se každý žák cítil přijímán, oceňován, respektován a v bezpečí. A to i online.

Úryvek z podcastu 152 epizody *Cult of Pedagogy*. Přeloženo a kráceno. Odkaz na celý záznam včetně linků na zmíněné výzkumy naleznete na konci textu.

Existuje milion způsobů, jak budovat vztahy mezi lidmi, ale já se zabývám tím, jak to dělat, co nejefektivněji s žáky. Když jsem jako učitel začínal, věnoval jsem týdně 10-15 hodin pouze tomu, že jsem se snažil se studenty navazovat vztahy. Šlo o obrovské množství času, které jsem místo hodnocení studentských prací, seberozvoji nebo přípravám hodin, věnoval vztahům. Ptal jsem se sám sebe, jak co nejefektivněji zařídit, aby se moji žáci cítili přijímáni, oceňováni, respektováni a v bezpečí. A myslím, že jsem za ta léta našel řešení: okamžiky. Krátké chvíle se studenty, které jsou autentické. Autentické v tom slova smyslu, že jako učitelé vědomě pracujeme na navázání vztahu s konkrétním žákem. Pojdme si to říct na rovinu. Ne každý si sedí s každým, každá osobnost je jiná. Podle mě je naší profesionální povinností jako učitelů, hledat způsob, jak navázat vztah s každým žákem. Najít cestu, jak mít každého žáka rád.

O co se během těchto momentů snažím je všimnout si obyčejných, ale konkrétních věcí. Věcí, které vyplývají z práce žáků. Např. když žák píše o svých zájmech nebo mluví o své rodině a volném čase a pak si o tom s ním povídat. Stejně důležité je si tyto momenty zaznamenávat. Zajistíme tím, že se každému dítěti dostává pravidelné pozornosti.

Pro učitele na druhém stupni doporučuji spočítat všechny své studenty a stanovit si minimální hranici. Např. je ok snažit se o 30 až 60 vteřinou interakci s každým z žáků jednou denně? Nebo by to pro mě bylo neudržitelně náročné? Pokud si myslím, že to zvládnu, tak by to měl být můj cíl a jeho naplnění bych si měl zaznamenávat. Třeba do obyčejné tabulky. Já si do obyčejných desek u žáka dělám poznámku, zda jsme se bavili o věcech akademických i osobních. Aby v

tom byla rovnováha. Místo “fajfky” (jakože splněno) si většinou píšu 2 až 3 slova, abych věděl, o čem jsme se bavili.

Zní to možná trochu roboticky. Mluvit o tom, jak budovat vztahy efektivně. Domnívám se ale, že je to nezbytné, pokud chci dobře opečovávat velké množství vztahů. Což je případ většiny učitelů. Navíc ještě v kontextu toho, když musíte jako učitel zvládat dalších X věcí.

Před lety jsem četl studii o části dětí ve škole, které projdou celým dnem a nikdo s nimi nepromluví. A k tomu my, jako učitelé nevědomky přispíváme, když si záznamy o “kontaktu” nevedeme.

Je potřeba být připraven i na jistou dávku “trapnosti”. Např., když se snažím navazovat vztah s teenagery. Ale vnímám to tak, že je mou povinností se snažit, zkoušet to opakovaně a zlepšovat se. Být připraven na to, že někdy to jde a někdy ne.

Konkrétní strategie pro učení na dálku

S výukou na dálku je problém v tom, že každá škola ji dělá trochu jinak. Snažím se tedy vždycky ptát: **jakým nejsnažším způsobem mohu do své výuky zakomponovat autentické momenty v rámci technologie, kterou používám?**

Zoom má “waiting room”, kde můžu studenty pouštět postupně a s každým si popovídat. Na Google Meet si mohu založit samostatný meet a postupně si tam zvat studenty, ke krátkému popovídání. Dalším způsobem je naplánovat si krátká setkání napříč týdnem se 3-4 studenty a s nimi se bavit intenzivněji. Nebo poslat individuální zprávu přes SMS, whatsapp,... Nahrát “video-pohlednici”, tedy video, kde jsem někde venku a zdravím celou třídu. Nebo jednou za měsíc připravit podobný pozdrav individuálně pro každého studenta. To je samozřejmě velmi časově náročné, takže je dobré to promyslet.

Dalším způsobem je zakomponovat momenty podporující vztah do práce, kterou už dělám. Například do zpětné vazby na studentskou práci. Z výzkumu vyplývá, že žáci, kteří dostanou zpětnou vazbu audio formou, namísto textové, až 3x více použijí doporučení ze zpětné vazby pro další práci a se zpětnou vazbou jsou mnohem více spokojeni. Vědci to zdůvodňují tím, že ze zvuku mnohem snáze poznáme "náladu". Audio zpětná vazba může znít mnohem laskavěji nežli strohý text, který si žák může interpretovat jinak než byl zamýšlen. V Google Classroom to jde dělat např. rozšířením Vocaroo.

U studentů, kteří nemají možnost technického vybavení doporučuji nerezignovat na kontakt a jednou za čas jim zavolat. Probrat, jak se dítě má, co nás dál čeká ve výuce, co by ho mohlo zajímat.... Mým cílem je, aby se každý žák i v distanční výuce cítil co nejvíce přijímán, oceňován, respektován a v bezpečí.

Zdroj: <https://www.cultofpedagogy.com/pod/episode-152/>